

del l'home: la raó, en tant és el constitutiu essencial de l'home, es determinaria heterònomament en ordre a l'acció racional (voluntària). En tal cas, l'àmbit de l'acció tampoc no permetria un ús absolut de la raó perquè dependria d'altres instàncies, tal i com en l'àmbit científic depenia de la intuïció sensible. En l'àmbit de l'acció, la raó pot ser absoluta en la mesura en què pot determinar-se autònomament en ordre a constituir un ideal que imperi sobre l'acció humana (has de fer...). Aquesta autodeterminació racional fa possible l'àmbit dels valors perquè actua com la seva "condició de possibilitat", com la "forma" de tot valor possible. Aquesta "forma" és la racionalitat de l'acció, expressada en l'imperatiu categòric: "Actua de tal manera que sempre tractis la humanitat en la teva persona i en la dels altres com un fi i mai com un mitjà".

Amb aquesta posició s'anihilen tots els continguts (valors) heterònoms que fonamentaven les morals objectives i dogmàtiques, com

són la felicitat, el bé, la utilitat, la compassió, el plaer o la sanció divina... etc. La moralitat o immoralitat d'un acte no dependrà del seu contingut valorable realitzat fenomenicament, sinó de la "forma" i intenció impresa en ell (element noümenic). Tot valor objectiu és contingent i relatiu a una cultura. No hi ha possibilitat d'una moral universal i necessària per a tots els homes que no assegurí la igualtat i fraternitat en la llibertat, si no és la moral de la racionalitat pura, forma de qualsevol valor. Això comporta que la mateixa forma racional és un no-valor. El món diví dels valors ha desaparegut; els déus que guiaven els homes han mort, només resta l'"espai buit" que ocupaven "no-res d'objectiu" que es realitza imperativament en el món fenomènic i que en donar-li valor i finalitat, hi constitueix la "Història del progrés de la humanitat". Aquest no-ser, condició de possibilitat en Kant, s'afirmarà en Hegel com a idèntic al ser, en ordre a superar l'escisió de caire platònic entre fenomen i noü-

men per mitjà de la dialèctica. Això converteix la "forma", "el buit de valor", en el contingut (la serietat del no-res), i així redueix tota realitat a racionalitat i considera aquell no-res com el més real. Això suposa l'eliminació, no ja dels valors, sinó de la possibilitat mateixa de constituir valors, i, consegüentment, de tot àmbit del que és valorable (l'acció lliure regulada pel valor que és desenvolupa en el món fenomènic). Només resta l'esdevenir, l'acció del concepte ("en el principi hi havia l'acció") que es desenvolupa necessàriament i dialècticament en ordre a l'autoconstitució explícita de la seva racionalitat sistemàtica: la "Idea". La dicotomia entre idea i aparença, fonamental per a valorar qualsevol cosa o acció, s'ha difuminat en l'abstracció. El platonisme s'ha quedat sense realitat aparent; ara l'aparença s'afirma com la parcialitat inherent al coneixement vulgar, només la ignorància pot pretendre valorar les accions i les coses, que en el fons són expressió necessària del des-

plegament racional de la Idea.

El darrer pas, el protagonista Nietzsche quan es qüestiona per què mantenir la determinació de la "Idea" si aquesta és correlativa a la de l'aparença. Si l'aparença es volatilitza, amb ella s'ha de volatilitzar necessàriament la idea per la qual es regia i es valorava (la idea no és tal, si no determina quelcom).

A partir d'ara els filòsofs no podran cercar nous fonaments per a establir valors que possibilitin la sortida de la crisi. La seva feina s'ha fet impossible perquè els valors no poden tenir mai més cap valor ("si Déu no existeix, tot és permès"). Proliferaran, això sí, la diversitat d'actituds ètiques, es buscaran per tot arreu, a l'orient i a l'occident, al nord i al sud, o fins i tot, s'intentarà viure dels valors de temps passats; també l'elaboració filosòfica podrà ser més gran que mai, i el canvi de corrents més ràpid que mai, ja que no hi pot haver nord..., manca ja el motiu per a pensar

ALBERT AVILA

Secció de música
Secció de llengua i literatura

Commemoració del Centenari de Mossèn Higiní Anglès

Mn. Higiní Anglès, nascut a Maspujols el primer dia de l'any 1888, fou un dels singulars casos de personalitat científica enmig d'un medi no solament poc propici sinó que a vegades, fins i tot hostil. Hostils ho eren (i ho són) determinats sectors socials quan sentien a parlar de música i músics, creguts de la poca importància d'aquella i de la dubtosa moralitat d'aquests. Malgrat això, Mn. Higiní no volgué només dedicar-s'hi sinó que trià una de les activitats menys conegudes i treballades en aquell temps: la musicologia, tant en la seva vessant paleogràfica com etnomusicològica.

La seva feina, impulsada

per Felip Pedrell (al qual també caldrà commemorar-li alguna cosa per recordar-lo) el portà a desempolsinar un gran nombre de partitures que dormien en l'oblit dels arxius i, un cop transcrita a la notació moderna, donar-la a conèixer, acompanyada d'estudis crítics que en facilitessin la seva comprensió i la interpretació.

A més, des dels 16 anys dedicà una bona part del seu temps a recollir música popular pels pobles de Catalunya, encoratjat per Pedrell: *Corre muntanyes; dona't força manya. Jo ja no puc fer aquest treball, sóc massa vell. Però si no esfa depressa, es perdrà per sempre una gran part de les nostres*

cançons.

Aquesta constància i treball incansable, afegit a la seva extensa i rigorosa producció, són els motius que han decidit les seccions de Música i Llengua i Literatura del Centre de Lectura a organitzar un seguit d'actes dedicats a recordar-lo, en alguns casos, i a donar-lo a conèixer en la majoria.

Els actes previstos comencen el dia 2 de maig amb una exposició de llibres i material provinent de la biblioteca de la casa i de la biblioteca de Catalunya. A la sala Argilaga fins al 16. Conferència sobre la seva obra, a càrrec de Francesc Bonastre i Josep Crivillé. El dia 6 de maig a les 8 del vespre.

Concert, a la Prioral, de la coral "Antics escolans de Montserrat" amb obres polifòniques i drames litúrgics medievals transcrits per Mn. Higiní. Dissabte 28 de maig a les 10 del vespre. Per al setembre hi ha previst editar un monogràfic sobre l'obra i la persona de Mn. Higiní, i també el "Cançoner tradicional del Baix Camp i el Montsant" per al mes d'octubre, obra del Centre de Documentació sobre Cultura Popular / Carrutxa, dedicat a la memòria de Mn. Higiní Anglès.

Hem d'agrair la col·laboració de l'IMAC de l'Ajuntament de Reus i del departament de Cultura de la Generalitat.